

JĘT (72) *part paet pl*

jęt (34), **jęty** (18); jęt *a.* jęty (20); jęt *PowUrb, MetrKor* (4), *BielŻyw* (2), *LibLeg*, (2), *KromRozm I, KromRozm II, Leop* (2), *BielKron*; jęty *BierRozm, ActReg, Calep, SarnStat*; jęt: jęty *BierEz* (3 : 1), *OpecŻyw* (5 : 2), *Mącz* (2 : 7), *HistRzym* (9 : 4).

sg m N (praed) jęt (32), jęty (11). ◊ *G* jętého (3); -ého (1), -(e)go (2). ◊ *A* jęt(e)go (5). ◊ *V* jęty (1). ◊ *I* jęty (1). ◊ *f N (praed)* jęta (2). ◊ *pl N m pers* jęci (3). ◊ *G* jętych (3). ◊ *D* jęty (2). ◊ *A m pers* jęt(e) (2). jęté (4); -é (2), -(e) (2). ◊ *I m* jętymi (1), jętami (1). ◊ *L* jętych (1).

Sł stp s.v. jác, Cn brak, Linde XVI – XVII w.

Pojmany w niewolę, uwięziony, ujęty, schwyty; captus, captivus, vincitus Mącz; prehensus Calep (72) : Pocyeffiíf myli panye wflitky lyudzy nyemocne ij yate a wípomoz ye podlug wolyey twoyey *BierRaj* 19v; *PowUrb* + 2v; *PatKaz III* 124; Owa fie łowiec przygodził/ A ná gołębicę godził: Y czyścieby iętá byłá/ Bowiem śidła nie baczyłá. *BierEz* L, Mv, Q3v; *OpecŻyw* 90, 97v, 107, [2 r.], 108, 108v, 171; *MetrKor* 37/2v, 40/825; *BielŻyw* 80; *LibLeg* 7/32v; To pienie ieft otim iako pan Iefus miał fie modlić bogu otczu śwemu gdy miał być ięth w ogrodzczu. *WróbŻółt* EVv, 34/8; *KromRozm I* O3v; *KromRozm II* v3v; *KromRozm III* M5; *BielKron* 179v, 266; *Mącz* 35a, 151a, 321b; *KRol* niekatory krolował/ w ktorego Páństwie ięt był ieden młodzieniec od zboiec. *HistRzym* 4; Będac [!] tedy ięty piłá ku oycu śwemu/ proźąc áby iego wykupił. *HistRzym* 4v; [krol Asmodus] vftáwił że ktoryżkolwiek złoczyńcá był ięt/ á poftáwiony przed łędzią powiedział by trzy prawdy [...] áby tákowy żywot śwoy z dziedzictwem śwym odzierzał. *HistRzym* 98v, 5, 6 [2 r.], 99, [118]v, 119, 120, 130v; *RejPos* 118v; *ActReg* 125; *Calep* 834a; iákóz y tym/ którzy łá ięci przez Tátáry/ chcemy áby żadna dawność nie łzłá. *SarnStat* 778.

jęt na czym (2): *MetrKor* 40/821; Widzi im fie ze mie ftrácá/ bom ieft ná złodzieyftwie ięt. *HistRzym* [118]v.

jęt z kim (1): *BierEz* K2 *cf Przysłowie*.

W porównaniu (1): [wszyscy królowie] Żadnej świebudy nie mają, Iakoby jęci więźniowie, Nie uczynią k woli sobie. *BierRozm* 16.

Przysłowie: Ale gdyś ieft ięt ze złymi/ Mułifz iednák ćierpieć z nimi *BierEz* K2.

Zwroty: »jęt w niewolá« (1): Tamże Miłtrz zakonu Rodłkiego, iętego w niewolá poftáł do Franciey, potimgo darował Papieżowi Alexendrowi łzoftemu. *MiechGlab* 68.

»jętego zwiázac« (1): ten też Paifeta Carza Tureczkiego na pirwey poraził, á ięthego zwiázal złothym łanczuchem *MiechGlab* 30.

Wyrażenia: »jęty więzień, złoczyńca« (3 : 1): *BierRozm* 16; *RejPos* 118v; *Cathenas captivis indere*. Yęte więźnie w łánchuch [1] włózić álbo władzić, *Mącz* 92c; *Pannicularia*, Korzić po yętych złoczincách *Mącz* 276a.

Szeregi: »jęty i (a) wsadzony« (2): *BielŻyw* 54; *E vinculis causam dicere*, Wypráwowác fie czego przed ładem z ciemnice/ to yeft będąc yęty (a) w łádzonym. *Mącz* 497a.

»wydan i jęt, i zabit« (1): Oćiec tych łynow wflýzawłzy tho/ opuściwłzy fwe páństvá krył fie po gorách/ ále Potym wydan y ięt/ y zábit z przykazánia Cefárłkiego. *BielKron* 259.

»jęt i zabran« (1): A bowyem yefflibi ktory walaſchin poziwayancz krolyewſkie zyemye był vchwiczon thedi ma bicz ianth. y zabran ze wſchithkimi rzeczamy ktore przynym ſaftaną. *MetrKor* 40/823.

»jęt i (a) związan« [szyk 2 : 1] (3): Ty ſproſny człowiecze związany ij ięty/ tako ſmiéſ mowitz ſproſnie s tako wielkim birkupem. *OpecŻyw* 109, 88v; *RejPos* 118v.v

W przen (4) :

jęt czym (3): vſidliłeſ lie ſam ſłowy vſth twoich/ á ięteſ ſwemi właſnymi ſłowy. *Leop Prov* 6/2; Niechay nie pożąda ſerce twe piękności iey/ byſ niebył ięt ſkinieniem iey *Leop Prov* 6/25; Certe captus est, Owſzeki yęty yeſt miłością. *Mqcz* 50a.

Szereg: »jęt i związan« (1): Dwa łotrowie ſą duſzą y ciało [...] Ale ieden przez drugie⁸⁰ ieſt ięt y związan *HistRzym* 120.

a. *W funkcji rzeczownika: jeniec, więzień; captivus, clausus, vincitus Mqcz* [tylko w odmianie złożonej] (11) : Tá tedy dzieweczka przebywała w domu aż do dwudzieſtu lat/ która częſto onego iętego nawiędzala y cieſzyła. *HistRzym* 4v; Odpowiedział iemu ięty. Widzi mi ſię że mie ſtracą *HistRzym* [118]v; Recensere captivos, Yęte wyliczyć. *Mqcz* 47b; Phylacista, Stróſz/ ſtárſzy álbo porucznik nád yętemi. *Mqcz* 298d, 35c, 56b, 75d, 307a, 466a, 497a.

Szereg: »jęty i złoczyńca« (1): Triumviri capitales, Którzi mieli moc nád yętemi y złoczyńcami. *Mqcz* 466b.

Synonimy: *poimany*; **a.** *braniec, jęciec, niewolnik, poimaniec, więzień.*

Cf **JĄĆ**